

Suvestinė redakcija nuo 2023-12-09

Įsakymas paskelbtas: TAR 2022-08-04, i. k. 2022-16691

**MUITINĖS DEPARTAMENTO
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS
GENERALINIS DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL TARPTAUTINIŲ SANKCIJŲ ĮGYVENDINIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS
MUITINĖJE TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2022 m. rugpjūčio 2 d. Nr. 1BE-575
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įstatymo 11 straipsnio 6 dalimi,
t v i r t i n u Tarptautinių sankcijų įgyvendinimo Lietuvos Respublikos muitinėje tvarkos
aprašą (pridedama).

Generalinis direktorius

Darius Žvironas

PATVIRTINTA
Muitinės departamento prie Lietuvos
Respublikos finansų ministerijos
generalinio direktoriaus
2022 m. rugpjūčio 2 d. įsakymu Nr. 1BE-575

TARPTAUTINIŲ SANKCIJŲ ĮGYVENDINIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS MUITINĖJE TVARKOS APRAŠAS

1. Tarptautinių sankcijų įgyvendinimo Lietuvos Respublikos muitinėje tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato Lietuvos Respublikos muitinės (toliau – muitinė) įstaigų ir asmenų teises ir pareigas įgyvendinant tarptautines sankcijas, koordinuojant ir užtikrinant jų įgyvendinimą, tarptautinių sankcijų išimčių ir leidimų suteikimo, nuostatas dėl teisės naudotis ekonominiais ištekliais apribojimo (išaldymo).

2. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įstatymu (toliau – Tarptautinių sankcijų įstatymas) ir Tarptautinių sankcijų įgyvendinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gegužės 25 d. nutarimu Nr. 535 „Dėl Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įstatymo įgyvendinimo“ (toliau – Tarptautinių sankcijų įgyvendinimo tvarkos aprašas).

3. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (toliau – Sąjungos muitinės kodeksas), Lietuvos Respublikos muitinės įstatyme ir Tarptautinių sankcijų įstatyme.

4. Tarptautinės sankcijos, nurodytas Tarptautinių sankcijų įgyvendinimo tvarkos aprašo 17 ir 23 punktuose, muitinė įgyvendina valdydama riziką, vadovaudamasi Sąjungos muitinės kodekso 46 straipsniu, prireikus konsultuodamasi su kitomis kompetentingomis institucijomis, Tarptautinių sankcijų koordinavimo komisija, sudaryta vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gegužės 25 d. nutarimo Nr. 535 „Dėl Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įstatymo įgyvendinimo“ 1 punktu, ir ekonominės veiklos vykdytojais.

5. Kai deklaruojamai muitinės procedūrai neišleidžiamos prekės, dėl kurių nereikia taikyti apribojimo asmeniui naudotis ekonominiais ištekliais (prekėmis), sprendime nurodomos priežastys, dėl kurių jis priimtas, asmens teisė apskųsti sprendimą Muitinės įstatymo nustatyta tvarka. Deklarantui apie šį sprendimą pranešama Muitinės informacinės sistemos priemonėmis.

6. Nustačius, kad muitinės surenkamosiose sąskaitose yra fizinių arba juridinių asmenų, kuriems taikomos tarptautinės sankcijos, permokų, sprendimai dėl apribojimo asmeniui naudotis ekonominiais ištekliais (lėšomis) priimami ir įgyvendinami laikantis šių nuostatų:

6.1. Sprendimą priima teritorinė muitinė, kuriai vadovaujantis Mokestinių nepriemokų ir mokesčių bei su jais susijusių sumų permokų administravimo organizavimo Lietuvos Respublikos muitinėje taisyklėmis, patvirtintomis Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Muitinės departamentas) generalinio direktoriaus 2005 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. 1B-374 „Dėl Mokestinių nepriemokų ir mokesčių bei su jais susijusių sumų permokų administravimo organizavimo Lietuvos Respublikos muitinėje taisyklių“, paskirta mokesčių mokėtojo priežiūra.

6.2. Sprendime nurodomos priežastys, dėl kurių jis priimtas, asmens teisė apskųsti sprendimą Muitinės įstatymo nustatyta tvarka.

6.3. Apie priimtą sprendimą pranešama asmeniui, kuriam jis taikomas, ir, vadovaujantis Tarptautinių sankcijų įgyvendinimo tvarkos aprašo 10 punkto nuostatomis, Finansinių nusikaltimų

tyrimo tarnybai prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba).

6.4. Sprendimą įgyvendina jį priėmusi muitinės įstaiga Mokesčių apskaitos ir kontrolės informacinės sistemos priemonėmis.

7. Kai prekės neišleidžiamos deklaruojamai muitinės procedūrai Tarptautinių sankcijų įgyvendinimo tvarkos aprašo nurodytu atveju, sprendimai priimami ir įgyvendinami laikantis šių nuostatų:

7.1. Sprendimą neišleisti prekių priima teritorinė muitinė, priėmusi muitinės deklaraciją.

7.2. Įšaldytų ekonominių išteklių aprašą sudaro ir sprendimą dėl apribojimo asmeniui naudotis ekonominiais ištekliais (prekėmis) priima teritorinė muitinė, kuriai pateiktos prekės.

7.3. Sprendimuose nurodomos priežastys, dėl kurių jis priimtas, asmens teisė apskųsti sprendimą Muitinės įstatymo nustatyta tvarka.

7.4. Apie priimtą sprendimą neišleisti prekių deklarantui pranešama Muitinės informacinės sistemos priemonėmis.

7.5. Apie priimtą sprendimą dėl apribojimo asmeniui naudotis ekonominiais ištekliais (prekėmis) deklarantas informuojamas raštu. Prie deklarantui perduodamo sprendimo dėl apribojimo asmeniui naudotis ekonominiais ištekliais (prekėmis) egzemplioriaus pridedamas Įšaldytų ekonominių išteklių aprašo egzempliorius.

7.6. Teritorinė muitinė apie priimtą sprendimą dėl apribojimo asmeniui naudotis ekonominiais ištekliais (prekėmis) praneša Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai, vadovaudamasi Tarptautinių sankcijų įgyvendinimo tvarkos aprašo 10 punkto nuostatomis, ir Muitinės departamentui. Kartu su sprendimu siunčiamas Įšaldytų ekonominių išteklių aprašas.

7.7. Priėmus sprendimą dėl apribojimo asmeniui naudotis ekonominiais ištekliais (prekėmis), prekės turi būti perduodamos saugoti į III tipo atvirąjį muitinės sandėlį Prekių sulaikymo Lietuvos Respublikos muitinėje taisyklių, patvirtintų Muitinės departamento generalinio direktoriaus 2012 m. sausio 4 d. įsakymu Nr. 1B-8 „Dėl Prekių sulaikymo Lietuvos Respublikos muitinėje taisyklių patvirtinimo“, IV skyriaus nustatyta tvarka.

8. Valstybės institucijų kompetencija suteikiant tarptautinių sankcijų įgyvendinimo išimtis arba (ir) leidimus netaikyti tarptautinių sankcijų nustatytų apribojimų apibrėžta Tarptautinių sankcijų įgyvendinimo tvarkos aprašo V skyriuje.

9. Muitinės departamento kompetencijai priklausančios tarptautinių sankcijų įgyvendinimo išimtys arba (ir) leidimai suteikiami Muitinės departamento generalinio direktoriaus arba jo įgalioto generalinio direktoriaus pavaduotojo sprendimu.

10. Prašymai suteikti tarptautinių sankcijų įgyvendinimo išimtį arba (ir) leidimą teikiami Muitinės departamentui Tarptautinių sankcijų įgyvendinimo tvarkos aprašo VI skyriaus nustatyta tvarka (elektroniniu paštu prašymai gali būti teikiami adresu muitine@lrmuitine.lt). Prašyme turi būti aprašytos aplinkybės, priežastys, dėl kurių prašoma suteikti išimtį ir (arba) leidimą, pridedami prašymo pagrindimą įrodantys ir kiti su prašymu susiję dokumentai.

11. Asmenys, tiesiogiai ar netiesiogiai dalyvaujantys atliekant muitinės formalumus su prekėmis, kurioms nustatytos tarptautinės sankcijos, arba tų prekių muitinį tikrinimą, Sąjungos muitinės kodekso 51 straipsnio 1 dalies nustatyta tvarka saugo šiame punkte nurodytus dokumentus ir informaciją, o muitinei pareikalavus turi:

11.1. pateikti jai kompetentingos valstybės institucijos leidimą, išvadą ar kitą sprendimą, kai taikomos tarptautinių sankcijų išimtys ar suteikiami leidimai jomis pasinaudoti;

11.2. pateikti jai dokumentus, pagrindžiančius, kad eksportuojamos prekės, jas išvežus iš Europos Sąjungos, nebus perduodamos ar kitaip perduodamos asmenims, kuriems taikomos tarptautinės sankcijos, arba naudojamos nesilaikant tarptautinių sankcijų taikymo sąlygų; taip pat pateikti eksportuojamų prekių gavėjo įsipareigojimą įsigytų prekių neparduoti, kitaip neparduoti ir nenaudoti nesilaikant tarptautinių sankcijų taikymo sąlygų;

11.3. pateikti jai eksportuojamų prekių gavėjo registraciją trečiojoje šalyje pagrindžiančią informaciją, informaciją apie prekių gavėjo vykdomą veiklą ir numatomą eksportuojamų prekių galutinį naudojimą trečiojoje šalyje;

11.4. per 40 kalendorinių dienų po atitinkamos eksporto, reeksporto, tranzito deklaracijos ar TIR knygelės įforminimo dienos pateikti jai trečiosios šalies muitinės patvirtintą muitinės deklaracijos kopiją ar kitą dokumentą, liudijantį, kad eksportuotoms, reeksportuotoms ar tranzitu per Sąjungos muitų teritoriją gabentoms prekėms, kurias pagal dokumente pateiktą informaciją įmanoma vienareikšmiškai identifikuoti, trečiojoje šalyje įforminta išleidimo į laisvą apyvartą ar kita muitinės procedūra, laikantis tarptautinių sankcijų taikymo sąlygų;

11.5. užtikrinti, kad gabenant prekes tranzitu per šalies, kuriai taikomos tarptautinės sankcijos, teritoriją būtų pasirenkamas toks prekių gabenimo būdas ir transporto priemonės, jog nebūtų sudaromos sąlygos prekių perparduoti, perdirbti, pakeisti, sandėliuoti, perkrauti į kitą transporto priemonę, įskaitant priekabos ar puspriekabės su prekėmis perkabinimą ar vilkiko pakeitimą, ar atlikti kitus tarptautinių sankcijų taikymo sąlygų neatitinkančius veiksmus, ir prireikus pagrįsti, kad buvo ar bus tinkamai laikomasi šių reikalavimų;

11.6. pateikti jai trečiosios šalies muitinės patvirtintą eksporto deklaracijos, įformintos importuojamoms prekėms, kopiją, nurodyti tų prekių gamintoją ir (arba) jų gamybos vietos adresą. Taip pat vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 15 straipsnio 1 dalies ir 61 straipsnio 1 dalies nuostatomis pateikti informaciją apie taikytą importuojamoms prekėms kilmės nustatymo taisyklę, išsamų tų prekių gamybos proceso aprašymą, jų gamyboje panaudotų medžiagų, dalių, komponentų aprašymus ir bent 4 ženklų Kombinuotosios nomenklatūros kodus, kilmės šalis ir vertes, medžiagų, dalių, komponentų įsigijimą patvirtinančius dokumentus;

11.7. pateikti jai dokumentus, liudijančius, kad sandoris dėl atitinkamų prekių nesudarytas su asmeniu, kuriam taikomos tarptautinės sankcijos, ar su tuo asmeniu susijusiu fiziniu ar juridiniu asmeniu, subjektu ar organizacija, kurie jam priklauso, yra jo nuosavybė, jo valdomi ar kontroliuojami, taip pat dokumentus, liudijančius, kad vykdant sudarytą sandorį asmeniui, kuriam taikomos tarptautinės sankcijos, ar su juo susijusiems subjektams ar įstaigoms nėra suteikiama galimybė tiesiogiai arba netiesiogiai naudotis lėšomis ar ekonominiais ištekliais arba nėra suteikiama galimybė jais naudotis tų fizinių ar juridinių asmenų, subjektų ar įstaigų naudai;

11.8. pateikti eksportuojamų (reeksportuojamų) ar tranzitu gabenamų prekių, kurioms nustatytos tarptautinės sankcijos, gamintojo surašytą dokumentą, kuriuo prekių gamintojas patvirtina:

11.8.1. kad jam žinomas jo pagamintų prekių pardavėjas ir jų pirkėjas trečiojoje šalyje ir jų sudarytas sandoris jam nekelia abejonių, kad jį vykdant gali būti nesilaikoma tarptautinių sankcijų taikymo sąlygų;

11.8.2. kad jam žinoma, kad jo pagamintos prekės bus tranzitu gabenamos per šalies, kuriai taikomos tarptautinės sankcijos, teritoriją į kitą trečiąją šalį, jeigu toks prekių gabenimas numatytas, ir jis yra tikras, kad tokiu atveju prekės bus gabenamos laikantis Aprašo 11.5 papunktyje nustatytų reikalavimų;

11.8.3. kad jam žinomas jo pagamintų prekių galutinis naudotojas bei jų galutinis naudojimas trečiojoje šalyje ir prekių gamintojas yra tikras, kad prekės nebus naudojamos nesilaikant tarptautinių sankcijų taikymo sąlygų.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [1BE-883](#), 2023-12-06, paskelbta TAR 2023-12-08, i. k. 2023-23863

Punkto pakeitimai:

Nr. [1BE-409](#), 2023-06-08, paskelbta TAR 2023-06-08, i. k. 2023-11452

11¹. Importuojamos prekės, kurioms įgyvendinant tarptautines sankcijas nustatytos importo kiekio kvotos, lieka muitinės prižiūrimos ir neišleidžiamos į laisvą apyvartą, kol nėra gaunamas kvotos skyrimo patvirtinimas 2015 m. lapkričio 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES)

2015/2447, kuriuo nustatomos išsamios tam tikrų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, nuostatų įgyvendinimo taisyklės, 49–54 straipsnių nustatyta tvarka.

Papildyta punktu:

Nr. [1BE-409](#), 2023-06-08, paskelbta TAR 2023-06-08, i. k. 2023-11452

12. Tarptautinių sankcijų įgyvendinimo tvarkos aprašo 57 ir 58 punktų nuostatos dėl Sąjungos prekių muitinio statuso neturinčių prekių realizavimo muitinėje įgyvendinamos laikantis šių papildomų nuostatų:

12.1. Prekės, kompetentingos valstybės institucijos sprendimo dėl šių įšaldytų ekonominių išteklių realizavimo egzempliorius, Įšaldytų ekonominių išteklių aprašas perduodami III tipo atvirajam muitinės sandėliui.

12.2. Perduodamus įšaldytus ekonominius išteklius (prekes) priima ir Tarptautinių sankcijų įgyvendinimo tvarkos aprašo 59–62 punktuose Muitinės departamentui pavestas funkcijas atlieka Muitinės departamento administracijos padalinys, atsakingas už III tipo atvirojo muitinės sandėlio administravimą.

12.3. Įšaldyti ekonominiai išteklių (prekės) realizuojami vadovaujantis Tarptautinių sankcijų įgyvendinimo tvarkos aprašo 62 punkto ir Daiktinių įrodymų, konfiskuotų, į valstybės pajamas perduotų, pripažintų bešeimininkėmis prekių, neturinčių Sąjungos prekių muitinio statuso, realizavimo taisyklių, patirtintų Muitinės departamento generalinio direktoriaus 2004 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 1B-1204 „Dėl Daiktinių įrodymų, konfiskuotų, į valstybės pajamas perduotų, pripažintų bešeimininkėmis prekių, neturinčių Sąjungos prekių muitinio statuso, realizavimo taisyklių patvirtinimo“, nuostatomis.

13. Tarptautinių sankcijų įgyvendinimo tvarkos aprašo 56 punkto nuostatų įgyvendinimui įšaldytų ekonominių išteklių (prekių) saugojimo III tipo atvirajame muitinės sandėlyje išlaidos apskaičiuojamos vadovaujantis Sulaikytų ir konfiskuotų prekių administravimo išlaidų apskaičiavimo metodika, patvirtinta Muitinės departamento generalinio direktoriaus 2019 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. 1B-288 „Dėl Sulaikytų ir konfiskuotų prekių administravimo išlaidų apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“.

14. Muitinės įstaiga, gavusi kompetentingos institucijos prašymą suteikti informaciją, reikalingą sprendimui dėl tarptautinių sankcijų įgyvendinimo išimties arba leidimo suteikimo, atsakymą turi pateikti ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo.

15. Muitinės įstaiga, užtikrinanti sankcijų įgyvendinimą ir nustačiusi, kad pagal Tarptautinių sankcijų įgyvendinimo tvarkos aprašo 43 punkte nustatytus kriterijus ir muitinės įstaigos turimą informaciją yra poreikis paskirti laikinąjį administratorių juridiniam asmeniui (išskyrus Tarptautinių sankcijų įstatymo 8 straipsnio 13 dalyje nurodytus subjektus) arba įšaldytiems ekonominiams ištekliams, nedelsdama informuoja Muitinės departamentą. Muitinės departamentas, įvertinęs pateiktą informaciją ir nustatęs, kad yra poreikis paskirti laikinąjį administratorių juridiniam asmeniui (išskyrus Tarptautinių sankcijų įstatymo 8 straipsnio 13 dalyje nurodytus subjektus) arba apriboti teisę asmeniui naudotis ekonominiais ištekliais, raštu informuoja apie tai Lietuvos Respublikos finansų ministeriją, pateikdamas išsamų pagrindimą dėl poreikio paskirti laikinąjį administratorių, nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo aplinkybių, kurios gali sukelti neigiamų socialinių, ekonominių, ekologinių ar kitų svarbių pasekmių visuomenei ar valstybei, ir (ar) Tarptautinių sankcijų įgyvendinimo tvarkos aprašo 44 punkte nurodytų kriterijų paaiškinimo ir (arba) 45 ir 46 punktuose nurodytos informacijos gavimo dienos.

16. Jeigu teritorinė muitinė nustato, kad juridinis asmuo pažeidė tarptautines sankcijas, ir priima sprendimą taikyti juridiniam asmeniui Tarptautinių sankcijų įstatymo 15 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytas poveikio priemones, teritorinės muitinės sprendimas taikyti poveikio priemones įforminamas protokolu, kurio forma nustatyta Aprašo 2 priede.

Papildyta punktu:

Nr. [1BE-409](#), 2023-06-08, paskelbta TAR 2023-06-08, i. k. 2023-11452

Punkto pakeitimai:

Nr. [1BE-460](#), 2023-06-28, paskelbta TAR 2023-06-28, i. k. 2023-12928

17. Jeigu asmenys, tiesiogiai ar netiesiogiai dalyvaujantys atliekant muitinės formalumus su prekėmis, kurioms nustatytos tarptautinės sankcijos, arba tų prekių muitinį tikrinimą, pažeidė tarptautines sankcijas nustatančių teisės aktų, Lietuvos Respublikos teisės aktų, nustatančių tarptautinių sankcijų įgyvendinimo tvarką, nuostatas, arba tais atvejais, kuomet muitinė turi informacijos apie galimą sankcijų pažeidimą ir atliekant tyrimą muitinė negali užtikrinti, jog asmuo, toliau vykdydamas veiklą su prekėmis, kurioms taikomos tarptautinės sankcijos, nepažeis tarptautinių sankcijų, muitinė neleidžia asmeniui vykdyti muitinės procedūrų ar kitų muitinės sankcionuotų veiksmų su prekėmis, kurioms taikomos tarptautinės sankcijos, iki nebus baigtas tyrimas asmens atžvilgiu ir asmuo pateiks muitinei įrodymus, kad pašalino trūkumus, kurie lėmė tarptautinių sankcijų pažeidimą, ir jis savo veiklą vykdydys vadovaudamasis Europos Komisijos paskelbtomis Praktinėmis gairėmis ekonominės veiklos vykdytojams.

Papildyta punktu:

Nr. [1BE-883](#), 2023-12-06, paskelbta TAR 2023-12-08, i. k. 2023-23863

Priedų pakeitimai:

Protokolo+forma 2 priedas (pagal 1BE-460)

Papildyta priedu:

Nr. [1BE-409](#), 2023-06-08, paskelbta TAR 2023-06-08, i. k. 2023-11452

Priedo pakeitimai:

Nr. [1BE-460](#), 2023-06-28, paskelbta TAR 2023-06-28, i. k. 2023-12928

1 priedas (pagal 1BE-460)

Papildyta priedu:

Nr. [1BE-460](#), 2023-06-28, paskelbta TAR 2023-06-28, i. k. 2023-12928

Neteko galios nuo: 2023-12-09

Nr. [1BE-883](#), 2023-12-06, paskelbta TAR 2023-12-08, i. k. 2023-23863

Pakeitimai:

1.

Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Įsakymas

Nr. [1BE-409](#), 2023-06-08, paskelbta TAR 2023-06-08, i. k. 2023-11452

Dėl Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos generalinio direktoriaus 2022 m. rugpjūčio 2 d. įsakymo Nr. 1BE-575 „Dėl Tarptautinių sankcijų įgyvendinimo Lietuvos Respublikos muitinėje tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Įsakymas

Nr. [1BE-460](#), 2023-06-28, paskelbta TAR 2023-06-28, i. k. 2023-12928

Dėl Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos generalinio direktoriaus 2022 m. rugpjūčio 2 d. įsakymo Nr. 1BE-575 „Dėl Tarptautinių sankcijų įgyvendinimo Lietuvos Respublikos muitinėje tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Įsakymas

Nr. [1BE-883](#), 2023-12-06, paskelbta TAR 2023-12-08, i. k. 2023-23863

Dėl Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos generalinio direktoriaus 2022 m. rugpjūčio 2 d. įsakymo Nr. 1BE-575 „Dėl Tarptautinių sankcijų įgyvendinimo Lietuvos Respublikos muitinėje tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo